

VERSLAG VAN DE VERGADERING VAN DE RAAD DER GEMEENTE
HAARLEM OP DONDERDAG 24 MEI 2007 OM 19.30 UUR

Voorzitter: burgemeester B. Schneiders
Griffier: de heer B. Nijman
Wethouders: de heer M. Divendal, de heer J. Nieuwenburg, de heer
C. van Velzen, mevrouw H. van der Molen

Aanwezig zijn 35 leden: de heer M. Aynan (PvdA), de heer A. Azannay (GLH), de heer A.J. van den Beld (VVD), mevrouw P.J. Bosma-Piek (VVD), de heer U.J. Buys (VVD), de heer W.A. Catsman (CDA), mevrouw D. Eikelenboom (VVD), de heer drs. P.G.M. Elbers (SP), de heer J. Fritz (PvdA), de heer M.L. Hagen (VVD), de heer S.J.A. Hikspoors (VVD), mevrouw T.E.M. Hoffmans (GLH), mevrouw A.L.M.G. de Jong (GLH), de heer C. Kaatee (PvdA), mevrouw M.J.M. Keesstra-Tiggelman (CDA), mevrouw H. Koper (PvdA), mevrouw J.M.J. Kropman (PvdA), mevrouw J. Langenacker (PvdA), mevrouw F. de Leeuw-Kleuver (SP), mevrouw M. Lodeweegs (PvdA), de heer J.W. van den Manakker (SP), de heer P. Moltmaker (VVD), de heer A. Overbeek (PvdA), de heer O. Özcan (PvdA), mevrouw S. Özoğul-Özen (SP), de heer dr. C.J. Pen (CDA), de heer F.H. Reeskamp (D66), de heer J.A. de Ridder (PvdA), de heer J.J. Visser (CDA), de heer mr. T.J. Vreugdenhil (CU-SGP), de heer C.A.S. de Vries (PS), de heer J. Vrugt (Axielijst), de heer P.A. Wever (SP) en mevrouw L.C. van Zetten (D66), mevrouw M. Zoon (PvdA).

Afwezig zijn de heer J.A. Bawits (OP), de heer R.H.C. Hiltemann (SP), de heer L.J. Mulder (GLH), de heer B.C. Roos (SP).

1. VRAGENUUR

De VOORZITTER: Dames en heren, hartelijk welkom bij de raadsvergadering, die bij deze geopend is. Ik heb bericht van verhindering ontvangen van de heer Bawits, de heer Hiltemann, de heer Mulder en de heer Roos.

De VOORZITTER: Aan de orde is het vragenuur. Zoals u weet, hebben we te kampen gehad met een coliebacterie. De SP-fractie heeft aangegeven daarover nadere vragen te willen stellen en heeft mij gevraagd om extra uitleg te geven. Dat wil ik natuurlijk graag doen. Het behandelingsvoorstel zou wat mij betreft zijn dat ik kort vertel wat er precies gebeurd is en wat de afwegingen geweest zijn en dat er daarna gelegenheid is om vragen te stellen en enig debat te hebben. Ik stel voor dat de heer Overbeek in dat geval inspringt als voorzitter.

De heer OVERBEEK: Ik zal dat vanaf deze plek doen, anders blijven we stuitertje wisselen.

24 mei 2007
207

De VOORZITTER: Dat lijkt mij uitstekend. Dames en heren, allereerst de vraag wat er precies aan de hand was. Vorige week dinsdag bleek dat er sprake was van een bacterie in het drinkwater. Dat leidde tot het verzoek aan de hulpverleners HulpverleningsDienst Kennemerland of zij zouden kunnen helpen bij het informeren van de bevolking. De vraag die daarbij direct aan de orde is, is hoe je dat doet. Het gaat er dan om dat je een goede verhouding hebt tussen enerzijds de ernst van het feit en anderzijds de wijze van alarmeren. De ernst van de zaak wordt beoordeeld door deskundigen, in dit geval de artsen van de GGD. Het oordeel van de GGD was dat er geen acuut gevaar voor de volksgezondheid en dreiging van een wijdverbreide uitbraak van een infectieziekte waren. Tegelijkertijd luidde het oordeel van de GGD dat het kookadvies dat de PWN had afgegeven voor deze omstandigheden voldoende was. We hebben toen geoordeeld dat de bevolking zo snel mogelijk van dat kookadvies op de hoogte gesteld moest worden. Als je dat snel wil doen, dan moet je daar de massamedia voor gebruiken. De strategie was dus om dat bericht zo snel en goed mogelijk via de massamedia verspreid te krijgen. Dat is gelukt, omdat alle journaals en radiozenders al om 18.00 uur of om uiterlijk 19.00 uur melding maakten van het feit dat er in onze regio een bacterie in het drinkwater geconstateerd was. Een ander feit is dat er rond een uur of acht 's avonds het flessenwater in de supermarkten uitverkocht was. Daarnaast hebben we te maken met kwetsbare groepen. PWN was al begonnen met het informeren van ziekenhuizen, bejaardentehuizen, verzorgingscentra en vervolgens heeft de GGD vanuit het centrum aan de Zijlweg daar een handje bij geholpen. Verder was er sprake van informatievoorziening op de website van PWN en alle gemeenten die met dit probleem te kampen hadden. Er is een callcentrum bij PWN ingericht waar mensen informatie konden krijgen en er werd een landelijke site crisis.nl in de lucht gebracht, waarbij ook het telefoonnummer werd gevoegd om nadere informatie te verschaffen. Van verschillende kanten is de vraag aan de orde gekomen waarom er niet van andere communicatiemiddelen gebruikgemaakt is, bijvoorbeeld van sirenes, geluidswagen, een sms-bom of huis-aan-huisbrieven. Ik wil daar op ingaan. Ik zei net al dat het erom gaat dat je in zo'n situatie effectief en in verhouding tot het probleem handelt. Laat ik eerst ingaan op de effectiviteit van het handelen. Sirenes, wellicht effectief, maar die zijn bedoeld om in acute situaties van gevaar mensen te manen naar binnen te gaan en ramen en deuren te sluiten. Ik denk dat dat hier geen adequaat middel was. Geluidswagens zijn niet erg effectief. We hebben te maken met een heel groot gebied, tot en met Aalsmeer en Hoorn, via de Haarlemmermeer. Een gebied, we hebben het laten nakijken, met 20.000 straten. In totaal hebben we in de hele regio 70 politieauto's met een speakerinstallatie beschikbaar. Mijn vermoeden is dat als je op donderdagmiddag uit de laatste straat in Uithoorn komt, er dan terecht gevraagd zou worden of we wel helemaal simpel bezig waren. Verder is er gevraagd of niet iedereen een sms kon ontvangen. Dat zou een prachtig middel zijn, maar dat is technisch nog niet mogelijk. In de regio Rotterdam-Rijnland is er een proef gedaan, die niet helemaal geslaagd is. Dat project ligt nu bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken en ik hoop dat dit middel zo snel mogelijk beschikbaar is. Afgelopen week was dat nog niet het geval. De huis-aan-huisbrief is een middel, waarbij het heel lang duurt. Voordat er een goede brief is die in alle bussen bezorgd is, ben je erg laat. Als je bovendien de berichtgeving wilt wijzigen, dan moet je dat weer doen via een brief. Dat is niet effectief. Dan ga ik in op het proportionele, dus het in verhouding zijn van aan de ene kant het gevaar en aan de andere kant de middelen die je inzet. Het oordeel van de GGD, de instantie die hierover moet oordelen, was dat er geen acute gevaren waren en dat het water uitsluitend gekookt diende te worden alvorens het te drinken. Als je dan sirenes laat afgaan of met geluidswagens rondgaat, dan ontstaat er al snel paniek. Mensen zullen massaal een ziekenhuis of huisarts bezoeken, zodat het middel op korte termijn erger kan worden dan de kwaal. In het Haarlems Dagblad heeft u kunnen lezen dat er twee regio's bij betrokken waren, namelijk Kennemerland en voor een aantal gemeenten Amsterdam-

Amstelland. In de brief aan de raad heb ik geschreven dat het belangrijk is om goed te kijken of de informatievoorziening en de communicatie tussen de twee regio's goed verlopen is. Dat moet uiteraard netjes geëvalueerd worden. In de krant is de suggestie gewekt dat er ruzie zou zijn. Ik kan u zeggen dat er geen ruzie is met Amsterdam. De logboeken zullen naast elkaar gelegd worden en er wordt bekeken of dit goed verlopen is. Als mocht blijken dat er problemen zijn in de onderlinge communicatie, dan staat het als een paal boven water dat die zo snel mogelijk uit de wereld geholpen moeten worden. Ten slotte kan ik me voorstellen dat er veel mensen, niet alleen in Haarlem maar in het hele gebied, geschrokken zijn van de situatie en dat er veel vragen zijn, met name over de manier van informeren. Ik heb daarom de brief aan de raad ook op internet gezet, zodat elke Haarlemmer kennis kan nemen van de gemaakte afwegingen en keuzes. Het lijkt mij een goed idee als ik volgende week een stuk plaats in de stadskrant om de afwegingen en dilemma's goed neer te zetten, zodat de mensen weten waar zij op kunnen rekenen als er iets aan de hand is en hoe de overheid daarbij handelt.

De heer ELBERS: Voorzitter, de SP-fractie heeft aan de burgemeester gevraagd om verantwoording af te leggen over de gang van zaken bij de drinkwatercrisis. Dat heeft hij nu gedaan, waarvoor dank. Er staat een brief op de website, die voor iedere verontruste burger leesbaar is. Verantwoording tegenover de gekozen volksvertegenwoordiging in de gemeenteraad behoort naar de mening van SP-fractie echter bij het democratisch functioneren van het gemeentebestuur, evenals de toezegging, en die mis ik in het antwoord, dat er een grondige evaluatie van de crisisbeheersing in de regio zal plaatsvinden om de communicatie naar de bevolking en de media ook in de toekomst zo optimaal mogelijk te laten plaatsvinden. De verbeteringen uit het leerproces moeten daarbij worden benut. De drinkwatercrisis is achter de rug en gelukkig is het allemaal goed afgelopen. Dat weet je echter niet van tevoren en we moeten de situatie niet bagatelliseren, want het advies van PWN om geen ongekookt water te drinken maar het eerst twee minuten te koken, wordt alleen gegeven als er een serieus risico voor de volksgezondheid bestaat. Wij hebben daar een aantal vragen over gesteld.

Mevrouw HOFFMANS: De heer Elbers, u heeft ook de brief van de burgemeester aan de raad gelezen? Daarin staat dat er volgens de plaatsvervangend directeur van de GGD geen acute risico's voor de volksgezondheid zijn. Heeft u zelf geconcludeerd dat er wel serieuze risico's zijn als het water gekookt moet worden? Bent u deskundig of heeft iemand u daarover geïnformeerd? Hoe komt u daarbij?

De heer ELBERS: Als u zou willen afwachten tot ik klaar ben met een aantal vragen. Ik ben voor een grote verantwoording. Als de GGD om 17.15 uur heeft gezegd, nadat om 17.00 uur door de brandweercommandant gevraagd wordt of zij een advies wil uitbrengen, dat er geen acuut risico is en dat er ook geen mensen in het ziekenhuis liggen, dan wil dat niet zeggen dat er geen serieus risico is. Het feit dat je geen ongekookt water mag drinken, is op zich een risico.

Mevrouw HOFFMANS: Heeft u er dan meer verstand van dan de directeur van de GGD?

De heer ELBERS: Nee, dat zeg ik niet. U kunt van alles suggereren. Wij hebben een aantal vragen gesteld over de instrumenten die u gebruikt hebt. U heeft daar uitvoerig en afdoende op geantwoord. De vraag is wel of u de regie heeft gehad in de informatie naar de zender of dat PWN dat heeft gedaan. Naar mijn mening moet dat altijd vanuit het crisiscentrum gedaan worden. Ik heb ook een vraag gesteld over de rol van de GGD. Waarom is de wethouder van volksgezondheid niet ingelicht door de GGD? Gaat u de rekening neerleggen bij PWN? De brief aan de raad en de discussies geven aanleiding tot een aantal aanvullende vragen, die deels pas beantwoord kunnen worden na aanvullend onderzoek. PWN beoordeelde de situatie als ernstig, want zij informeerde onmiddellijk de ziekenhuizen en zorginstellingen. Daarna lichtte zij pas de burgemeester van Haarlem als coördinerend hoofd van de HulpverleningsDienst Kennemerland in, met het verzoek of hij de bevolking in alle gemeenten met een waterprobleem in Kennemerland, Amsterdam en de Meerlanden direct het advies wil geven om geen ongekookt water te drinken. Waarom dan pas? Is de crisisdienst wel op tijd ingeschakeld door PWN? Vanaf wanneer was het water besmet met de e-colibacterie, vermoedelijk afkomstig van vogelpoep, maar niet van een met vogelgriep besmette vogel? In dat geval zouden de gevolgen niet te overzien zijn geweest. Waarom heeft PWN als nutsvoorzieningen niet de plicht om onmiddellijk de GGD in te schakelen bij een vermoeden dat het belang van de volksgezondheid het vereist om geen ongekookt water te drinken? Onafhankelijk onderzoek van onder andere de inspectie VROM naar de PWN-vervuiling zal het een en ander moeten uitwijzen. Ik neem aan dat u op onafhankelijk onderzoek heeft aangedrongen bij de bestuurders van PWN. Bij het uitbreken van een crisis horen draaiboeken klaar te liggen voor de behandeling van de crisis en de communicatie richting de bevolking en naar buiten. In de media is de indruk gewekt dat dit niet in orde is, omdat er langs verschillende zijden gecommuniceerd zou zijn, waardoor communicatiestoornissen ontstaan zouden zijn. Is er een draaiboek voor de behandeling van een crisis en voor de communicatie over de crisis en de ontwikkelingen? In het verleden hebben namelijk een aantal zaken plaatsgevonden, bijvoorbeeld rond ammoniak en de brand in IJmuiden, waarbij het niet duidelijk was of er eenduidige communicatie werd gegeven.

De heer MOLTMAKER: Dank u wel voorzitter. Voor de VVD-fractie zijn twee vragen van belang. Is er adequaat en effectief gehandeld en zijn onze procedures op orde en kunnen wij erop vertrouwen dat er voorkomende gevallen adequaat gehandeld worden? Wat de eerste vraag betreft is duidelijk uitgelegd dat er een afweging is gemaakt hoe de informatieverstrekking tot stand moest komen. Eerst zijn de kwetsbare groepen geïnformeerd en vervolgens is er via de massamedia bekendheid gegeven aan de situatie. Ik ben niet deskundig genoeg om te bepalen of dat beter had gekund, maar ik neem genoegen met de afweging en de uitleg. Wat de tweede vraag betreft zijn er nog wel wat punten. Zo bleek dat er op een aantal plekken geen piket geregeld was en is het de vraag of er voldoende afstemming tussen de regio's bestaat. De burgemeester heeft toegezegd dat er nader onderzoek zal plaatsvinden, waarbij wordt bekeken of verbetering nodig is. Wij willen graag weten wat dat onderzoek oplevert. Kunt u toezeggen dat wij die informatie krijgen? We kunnen gelukkig concluderen dat het een storm in een glas water is geweest. Hopelijk blijken de procedures straks voldoende op orde te zijn om ons te verzekeren dat wij een dergelijke situatie het hoofd kunnen bieden.

De heer VRUGT: Voorzitter, onze fractie heeft het vermoeden dat PWN een preventieve melding op de website heeft gegeven naar aanleiding van situatie elders in Nederland, waarbij een aantal slachtoffers van deze bacterie zijn ontstaan. Ik denk dat PWN daardoor het idee had dat zij hiervan melding moest maken. Voor onze fractie is slechts één vraag aan de orde, want voor de rest is het volstrekt helder dat er geen acute risico's voor de

volksgezondheid waren. Er zou één bacterie op de 300 ml water gevonden zijn. Daarnaast heerste er een buikgriepvirus. Ik vind het enigszins decadent dat zoveel mensen hier enorme ophef over maken, aangezien iedereen wel eens op vakantie gaat naar landen waar men gewend is om water te koken of bronwater te kopen. Ik ben daarom erg tevreden over de beantwoording van de burgemeester dat mensen het liefst persoonlijk gebeld zouden willen worden als er iets aan de hand is. Wij kunnen blij zijn met de conclusie dat er niet één slachtoffer van een ziekte of iets dergelijks valt te betreuren. Wij hebben onze vraagtekens bij de mate van de ontstane ophef en vinden het kwalijk dat enkele fracties en bewoners dit aangrijpen om enorme ophef te creëren. Wij vinden dit niet opportuun, zo niet populistisch. Wij vinden het even kwalijk dat deze kwestie wordt aangegrepen voor Amsterdam en Haarlem om een soort ruzie te creëren over de veiligheidsregio door elkaar de zwarte piet toe te spelen. In het verslag zijn wel heel duidelijk pijnpunten naar voren gekomen, waarvoor wij onze ogen niet willen sluiten. Voor het regionaal actiecentrum voorlichting en het opstarten van het procesplan bleek geen piketregeling te zijn. De operationeel leider van Amsterdam reageerde pas na uren na de oproep van de brandweeralarmcentrale. De informatievoorziening Haarlemmermeer, Aalsmeer, Uithoorn en Amstelveen verliep erg slecht, omdat het via Amsterdam liep, die meende hier niet over te gaan. Het betreft hier dus geen kritiek aan deze burgemeester, maar aan de andere regio. Ik wil hier geen duit in het zakje van de ruzie doen, maar dit kunnen we constateren uit het verslag. Het callcentrum van PWN raakte overbelast, er was geen functioneel e-mailadres bij gemeenten buiten Kennemerland, pas de volgende middag bleek dat ook delen van Hillegom op hetzelfde waternet zitten en het duurde enkele uren voordat ook het ERC de site crisis.nl en het callcentrum werkende had. Dit zijn dus allemaal kwesties, waarvoor we straks een evaluatie van de veiligheidsregio mogen verwachten. Niet ter verantwoording van de coördinator c.q. burgemeester hier.

De heer HAGEN: Mijnheer Vrugt, ik begrijp dat uw ambitie ver reikt, maar dit is de Haarlemse gemeenteraad en die gaat over Haarlem. Moeten wij niet aan de Haarlemmermeerse gemeenteraad laten wat des Haarlemmermeers is?

De heer VRUGT: Klopt. Ik geef een kleine opsomming van conclusies uit het verslag van ongewenste situaties, waarbij ik niet wil zeggen dat die aan Haarlem raken. Sterker nog, ik preciseer hiermee dat er wat Haarlem betreft niets te verwijten viel. Ik kom aan de enige vraag die ik heb. Gerelateerd aan het verslag van de heer Schipper, pagina 2 onderaan, waar staat: “De directeur van PWN geeft ook aan dat de oorzaak evenals de ernst van de besmetting niet bekend is.” Dat is eind van de middag, als de media al benaderd zijn. Mijn vraag is of dit alles niet te vermijden was. Is het niet zo dat PWN de media en op de eigen website voorbarig gemeld heeft dat er één bacterie op de 300 ml geconstateerd is op één monster en er dus een storm in een glas water is gemeld en er niets aan de hand was geweest als deze monstermeting niet naar buiten was gekomen? Er gebeurt wel meer, waar we niets van weten.

De heer KAATEE: Mijnheer Vrugt, voor een onderwerp waarvan u zegt dat het een non-discussie is, bent u wel heel lang aan het woord.

24 mei 2007

211

De heer VRUGT: Dan doe ik daar bij deze mijn excuses voor.

Mevrouw HOFFMANS: In dergelijke situaties doe je het waarschijnlijk nooit goed. Of je informeert mensen onvoldoende of je zaait overdreven paniek. Als de burgemeester geen paniek zaait, dan doet de SP-fractie het wel. Mensen zijn hoe dan ook niet snel tevreden. Dat kunnen we in ieder geval concluderen. Volgens mij kun je als burgemeester in een dergelijke situatie maar één ding doen en dat is vertrouwen op het deskundig oordeel van de GGD. Dat heeft u gedaan en wat haar betreft is dat hoe het zou moeten gebeuren. Het gaat erom dat er geen mensen ernstig ziek zijn geworden. Dat is de enige toets die geldt. Over het akkefietje met Amsterdam heeft u net aangegeven dat er geen sprake is van een ruzie. De GroenLinks-fractie heeft wel de indruk van een gebrek aan afstemming. Hier bleek achteraf niet veel aan de hand te zijn, maar als dat wel een keer het geval is, dan moet je wel van elkaar op aan kunnen. Zijn de afspraken duidelijk? Weet iedereen van Haarlem en Amsterdam wie er wat moet doen en hoe je elkaar informeert? Zijn daar protocollen voor en weet iedereen die te vinden?

De heer KAATEE: Het belangrijkste is wel gezegd. Een paar korte opmerkingen van onze fractie. Wij zijn niet zo'n paniekerige partij en wij kunnen ons vinden in de proportionaliteit van de burgemeester. Je moet afwegen wat je doet om de bevolking te informeren en wat je doet om paniek te voorkomen. Gelet op de lage besmettingskans en risicokans van deze non-ramp denken wij dat u de juiste proportionele acties heeft ondernomen, dus wat dat betreft geen kritiek. Haarlem is door het oog van de naald gekropen. Een punt, waarover een aantal andere partijen ook al heeft gesproken, dat pas naar boven kwam toen we uw brief en het verslag van de commandant van de HDK hadden gekregen. De samenwerking in de regio lijkt niet helemaal soepel verlopen te zijn. Er zou sprake kunnen zijn van sentimenten, maar u ontkent dat. Ik zou de verzekering willen hebben dat als er echt iets aan de hand is, er dan niet allerlei onderhuidse gevoelens leven die ervoor zorgen dat er niet adequaat gereageerd wordt. Ik heb geen enkele behoefte om te zwartepieten tussen Haarlem en Amsterdam, maar ik wil graag dat onze hulpdiensten doen wat nodig is op het moment dat de bevolking van Haarlem daarom vraagt. Graag een reactie daarop.

De heer REESKAMP: De D66-fractie is ingenomen met de beantwoording van de burgemeester, met uitzondering van een punt dat ook al door de heer Kaatee werd aangestipt. De burgemeester ontkende net iets te snel dat er sprake was van enige rivaliteit, emotionaliteit tussen de twee regio's. Ik heb het feitenrelaas laten lezen door iemand die helemaal niets met de politiek te maken heeft en die zei dat er gezwartepiet werd. Dat klonk ook duidelijk tussen de regels door.

De heer HAGEN: Mijnheer Reeskamp, kunt u aangeven waar u dat leest? Ik ben benieuwd waarom datgene wat ik interpreteer als onduidelijkheid door u wordt benoemd als rivaliteit. Rivaliteit heeft een bepaald waardeoordeel, dat ik niet in de stukken kon lezen.

De heer REESKAMP: Voorzitter, dat is me te gedetailleerd en dat doet ook niet ter zake. De D66-fractie zou, aansluitend bij de PvdA-fractie, willen voorstellen dat wij dit niet aan de dienst zelf overlaten, maar dat u met uw collega van Amsterdam de koppen bij elkaar steekt, er wellicht een survivalweekendje tegenaan gooit, zodat de regio's in de toekomst, in de overgangperiode tot 2008, als een blok voor een zaak kunnen werken in situaties die mogelijk ernstiger zijn.

De heer CATSMAN: Mijnheer Reeskamp, ik neem aan dat u de beide burgemeesters niet zult aanraden om uit de sloot te drinken tijdens een survivaltocht.

De heer REESKAMP: Als je echt survivals, dan doe je dat wel, maar daar heb je pilletjes voor.

De heer HAGEN: Die heb je ook tegen de e-colibacterie.

De VOORZITTER: Heren, de heer Reeskamp heeft het woord.

De heer REESKAMP: Het is prima om er een beetje lacherig over te doen. Wij denken dat de voorlichting net iets beter had gekund. Wij hebben van de huisartsenposten vernomen dat die pas na anderhalve dag, in tegenstelling tot de anderhalf uur waarover in het verslag gesproken wordt, ingelicht zijn. Wat de volksgezondheid betreft, wordt daar achteraf laconiek tegenaan gekeken, maar het betekende wel een dag hard werken voor alle mensen die bij de huisartsenposten, centrales en particulieren de telefoon moeten bemensen. Ik denk dat wij dat in enige mate hadden kunnen voorkomen door actiever in dat proces te staan. Wij sluiten ons aan bij wat de burgemeester heeft gezegd, namelijk dat het een mooi moment is om lering uit te trekken. Wij hopen dat u dat terdege evalueert samen met de betrokkenen in de regio.

De heer CATSMAN: Je zou kunnen zeggen dat het een leerzame generale repetitie is geweest. Wij hebben het verslag gelezen van de directeur van de HulpverleningsDienst Kennemerland, waarin een aantal verbeterpunten zitten. Wij hadden een motie klaarliggen waarin we het college verzoeken om de zaak te evalueren en de leermomenten en mogelijke beleidsgevolgen aan de raad voor te leggen. Wij hebben gemerkt dat dit grote steun vindt in de raad. Vervolgens wilden we in de motie ons vertrouwen uitspreken in het optreden van de burgemeester. Ook dat heb ik van alle kanten gehoord en we zullen de motie daarom niet indienen.

Burgemeester SCHNEIDERS: Hartelijk dank voor de steun voor de gemaakte keuzes en afwegingen. Er is gevraagd om allerlei vormen van onderzoek. Ik zou bijna zeggen dat onderzoek standaard in het pakket zit. Dit soort incidenten wordt altijd geëvalueerd. Uiteraard zal die evaluatie beschikbaar komen voor de gemeenteraad. Er zal in het bijzonder gekeken worden naar de operationele samenwerking tussen Amsterdam en Haarlem. Nogmaals, er is geen sprake van ruzie. Er was wat onduidelijkheid, zo blijkt uit het verslag van de operationeel leider, over de vraag of de zaak goed opgepikt werd in Amsterdam. Die vraag moet beantwoord worden en in de evaluatie zal daarop gefocust worden. Daarna moet er op bestuurlijk niveau, en daarvoor is geen survivalweekend nodig, gesproken worden om de zaken goed op elkaar af te stemmen. Ik hecht eraan dat er heel goed met Amsterdam wordt samengewerkt om de Haarlemmermeer per 1 januari 2008 over te laten gaan. Daarnaast moet er, vanuit een opdracht van het Rijk, een versterkingsplan komen voor de totale regio. Er wordt nu in behoorlijke eendracht tussen Amsterdam en Kennemerland gewerkt aan een dergelijk plan. Dat neemt niet weg, dat heb ik vaker gezegd, dat ik persoonlijk vraagtekens heb bij de huidige regio-indelingen. Ik ben van mening dat er grote samenhang zit in de Amsterdamse regio, ook waar het

24 mei 2007

213

gaat om allerlei risico's. Niet alleen rondom Schiphol, maar ook rond de industriële complexen Zaanstreek en IJmond. Dat valt straks in drie of vier veiligheidsregio's. Stel dat er echt iets aan de hand is, dan voorzie ik grote coördinatieproblemen. Wat mij betreft, en ik denk dat daar op de lange termijn meer steun voor komt, moeten we nu zorgen dat onze regio helemaal op orde is. Daar moet het echter niet bij blijven. De samenwerking moet verder uitgebouwd worden, wellicht door een fusie, zodat dit belangrijke veiligheidsdossier in dit gebied niet met grenzen en verschillende organisaties geconfronteerd wordt.

De heer REESKAMP: Ik heb de indruk dat u op zaken preludeert, waarvan de raad nog niet op de hoogte is. Het lijkt mij goed om hier in de commissie Bestuur op terug te komen.

Burgemeester SCHNEIDERS: Zeker. Wat mij betreft zouden we er verder over moeten spreken. De heer Elbers heeft gevraagd of er goed gekeken naar de gezondheidskundige aspecten. Het RIVM zal hier een nader onderzoek naar doen, dus dat krijgt u te zijner tijd. Over de voorlichting zijn wat kritische noten gekraakt. Ik vind dat die terecht zijn, want uit evaluatieonderzoek van de scheepsbrand in Velzen bleek de voorlichting niet optimaal gefunctioneerd te hebben. Op dat punt zullen we zeker moeten versterken. Dat zal ook uit deze evaluatie blijken. Het moet zo zijn dat we met een druk op de knop een blik voorlichters hebben en dat is nu niet geval. De mensen moeten op piket staan, zodat heel snel over een grote ploeg beschikt kan worden. De kritiek van het Haarlems Dagblad was dat men niet onmiddellijk zelf ingelicht werd. Dat was niet onze prioriteit, want het ging erom de kwetsbare groepen en de televisie en radio te bereiken. Het Haarlems Dagblad is rond 8.30 uur door onze eigen voorlichtster gebeld, maar dan sta je toch al met 1-0 achter, omdat dan het idee bestaat dat er niemand bereikbaar is en de krant niet ingelicht is. Voor de beeldvorming in de krant is dat niet goed. Ik loop de vragen verder langs. Er komen evaluaties. Tot 16.30 uur heeft had PWN de regie. Op een gegeven moment werd het te groot en is de informatievoorziening overgedragen en lag de regie bij de ons.

De heer ELBERS: Ik bedoel juist of de regie van de informatie richting landelijke televisiezenders in uw hand heeft gelegen of in die van PWN.

Burgemeester SCHNEIDERS: Vanaf een bepaald tijdstip lag dat in onze hand. Toen is RTV Noord-Holland ingelicht, maar die was door een toevallige omstandigheid al op de hoogte. Het ANP had het heel snel op de website staan. Dat heeft absoluut geholpen, maar dat betekent niet dat er anders niemand geïnformeerd was.

De heer ELBERS: Ik bedoel ook dat het niet afhankelijk mag zijn van toevalligheid. Men moet zelf de regie voeren.

Burgemeester SCHNEIDERS: Ja. U heeft ook gevraagd of er draaiboeken klaar liggen. Dat is het geval. Er zijn allerlei draaiboeken voor de rampenbestrijding. Er zijn processen, waar draaiboeken bijhoren. De procedures zijn dus helder. Wat de risico's betreft is het inderdaad zo dat je als bestuurder moet afgaan op het deskundig oordeel van de GGD. Ik ben het met de heer Vrugt eens als hij vraagt hoe de PWN de situatie beoordeeld heeft. Het kookadvies was een preventief advies. Ik ben het niet eens met de opmerking dat PWN te voorbarig is geweest. Een week daarvoor vond eenzelfde soort probleem met het drinkwater in Hoofddorp plaats en het lijkt mij dus verstandig als PWN daar melding van maakt.

De heer VRUGT: Ligt het dan niet voor de hand dat PWN, zodra het resultaat van een monsteronderzoek negatief is, direct contact opneemt met de GGD om vast te stellen of er een melding gedaan moet worden? Als de GGD vervolgens vaststelt dat er een melding moet komen, dan heeft er vooraf overleg plaatsgevonden.

Burgemeester SCHNEIDERS: Laten we dat in de evaluatie bekijken. Er moet geen nodeloze paniek veroorzaakt worden. In dit geval heeft de GGD echter geoordeeld dat het kookadvies verstandig was, ondanks het feit dat er geen acuut gevaar voor de volksgezondheid bestond. Daarom hebben wij besloten om mee te werken aan het informeren van de bevolking. Het lijkt me verstandig om die extra toets, waar u om vraagt, in de evaluatie mee te nemen.

De heer ELBERS: Mijn vraag was juist of de crisisdienst wel op tijd door PWN was ingeschakeld.

Burgemeester SCHNEIDERS: Daar kan ik geen eenduidig antwoord op geven. Als PWN op een gegeven moment tot het oordeel komt dat het te groot voor haar wordt, dan doet men er verstandig aan om de brandweer te bellen.

De heer ELBERS: Er staat toch in het protocol van PWN dat de GGD gebeld moet worden bij problemen met het water?

Burgemeester SCHNEIDERS: Dat staat ongetwijfeld ergens in het protocol van PWN, maar dat weet ik niet omdat ik niet de directeur van PWN ben en dat ambieer ik ook niet. Tenslotte mogen er geen sentimenten in dit soort situaties zijn. Als de nood aan de man is, dan moet iedereen goed met elkaar samenwerken en ervoor zorgen dat de problemen worden opgelost.

De heer ELBERS: Ik heb ook nog gevraagd of u de rekening van de extra kosten bij PWN gaat neerleggen.

Burgemeester SCHNEIDERS: Dit is een taak die de HulpverleningsDienst Kennemerland dient te vervullen. Ik denk niet dat wij daarvoor de rekening bij PWN moeten neerleggen.

De VOORZITTER: Mag ik concluderen dat het onderwerp voldoende is behandeld? Ik zie een vinger van de heer Visser.

De heer VISSER: Een dringende vraag voor de heer Elbers ten behoeve van de zuiverheid van de discussie, aangezien de SP-fractie zowel de landelijke als de plaatselijke pers gehaald heeft. De vragen zijn beantwoord en ik denk dat het van belang is dat de SP-fractie aangeeft of zij de behandeling van de kwestie door de burgemeester adequaat vindt. Heeft de burgemeester alle vertrouwen van de SP-fractie dat hetgeen vanavond gezegd is als zodanig wordt uitgevoerd?

24 mei 2007

215

De heer ELBERS: Op onze website staat dat wij verwachten dat de vragen die bij de raad en de bevolking leven, in een openbare vergadering behandeld worden. Dat is nu gebeurd. De gegeven informatie is een voorbeeld van hoe het moet. Er is goed ingegaan op de kritiek in de media en voor het vervolg worden enkele onderzoeken uitgevoerd. De verbeteringen worden opgenomen.

De heer VISSER: De portefeuillehouder heeft dus adequaat gereageerd en de SP-fractie vertrouwt de portefeuillehouder in de afhandeling?

De heer ELBERS: Bij de SP-fractie in Haarlem is daar nooit aan getwijfeld.

De VOORZITTER: De vragen worden bevestigend beantwoord. Hiermee ronden we dit onderdeel af en gaan we verder met de agenda.

Burgemeester SCHNEIDERS dankt de heer Overbeek voor het adequate voorzitterschap.

2. VASTSTELLING VAN DE AGENDA

De VOORZITTER: Er is een motie vreemd aan de orde van de dag ingediend door de CDA-fractie. Ik neem aan dat we die als laatste behandelen. Zijn er verder op- of aanmerkingen op de agenda?

De heer MOLTMAKER: Mijn fractie wil agendapunt 11 upgraden van hamerstuk naar hamerstuk met stemverklaring.

De VOORZITTER: Ik neem aan dat daar geen bezwaren tegen bestaan.

De heer REESKAMP: Voorzitter, het opwaarderen van agendapunt 13 van hamerstuk met stemverklaring tot een kort bespreekpunt.

De VOORZITTER: Dat ligt iets moeilijker. Dat moet u toch even toelichten.

Mevrouw VAN ZETTEN: Het gaat mij erom dat ik een bevestiging van de wethouder wil horen en dat kan niet met een stemverklaring. Vandaar dat het een heel klein bespreekpuntje hoeft te worden.

De VOORZITTER: Ik neem aan dat daar geen bezwaar tegen bestaat? Dan doen we het zo.

Mevrouw HOFFMANS: Ik wil graag een stemverklaring geven bij agendapunt 10.

De VOORZITTER: Dan doen we dat ook.

3. VASTSTELLING ONTWERP-NOTULEN VAN DE VERGADERING VAN DONDERDAG 26 APRIL 2007 OM 19.30 UUR

De heer REESKAMP: Ik heb per e-mail een aantal opmerkingen gemaakt. Worden die gewijzigd?

De VOORZITTER: Die zijn door de griffie ontvangen en worden meegenomen. Dan zijn de notulen vastgesteld.

De heer DE VRIES: Er is toch besloten dat we voortaan de notulen van de raadsvergaderingen bij de stukken krijgen. Waarom krijgen we die niet?

De VOORZITTER: Ik begrijp van de griffier dat degene die de notulen wil ontvangen, die kan krijgen.

De heer DE VRIES: Dat is een heel gedoe. Bij mijn weten hebben we besloten dat de raadsleden die dat willen de notulen kunnen krijgen. Ik heb dat duidelijk doorgegeven. Waar blijft het? We werken aan een belangrijk document en dat wordt goed gedaan door de dames, maar ik kan dat helemaal niet natrekken.

De VOORZITTER: Dit wordt bevestigd en de griffier gaat het regelen.

4. INGEKOMEN STUKKEN

De heer VREUGDENHIL: Ik zou graag punt VI, de brief van de heer Mulder en vooral het antwoord van het college, in de commissie Bestuur behandelen, omdat er elementen inzitten die niet in onze behandeling in de raad naar voren zijn gekomen.

De VOORZITTER: Akkoord.

De heer ELBERS: Onder punt II c en d gaat het over de begroting en jaarrekening van de HulpverleningsDienst Kennemerland. Dat zijn gigantische bedragen die van belang zijn voor de vergroting, waarover het gevoel van de raad wordt gevraagd. Ik zou die daarom graag willen hebben.

De VOORZITTER: Het gaat om een pre-advies, dus de raad krijgt die automatisch.

De heer VRUGT: Punt VI b houdt de beantwoording van onze vragen over de Fietsznfabriek in. Het gaat ons niet zozeer over die Fietsznfabriek, want hulde voor de manier waarop die situatie is opgelost. Het was nogal een brede serie vragen, waarbij het ook ging over het anti-kraakbeleid van de gemeente. Ik wil graag met de commissie Ontwikkeling, dat mag ook na het reces, over het kraakwachtenbeleid in de gemeente Haarlem van gedachten wisselen. Ik wil graag van mijn collega's weten hoe zij daarover denken. Ik ben zelf aanvullende informatie aan het inwinnen en ik zou dat graag bespreken.

De VOORZITTER: Akkoord.

De heer REESKAMP: Punt III f graag ter informatie bij de commissie Ontwikkeling.

De VOORZITTER: Akkoord.

De heer PEN: Ik wil agendapunt II a en b graag in de commissie Bestuur bespreken, omdat het een belangrijke organisatie is die dichtbij de gemeente staat en van groot belang is voor de burgers.

24 mei 2007

217

De VOORZITTER: De griffier zegt dat dit automatisch gebeurt, dus toegezegd.

HAMERSTUKKEN

5. STADSDEELHART SCHALKWIJK: PLANONTWIKKELING EN OPRICHTING GEM
6. VOORBEREIDINGSBESLUIT T.B.V. TERREIN KENNEMER GASTHUIS AAN DE BOERHAVELAAN
7. OVERDRACHTSBALANS BESTUURSCOMMISSIE OPENBAAR VOORTGEZET ONDERWIJS
8. VOLWASSENENEDUCATIE EN ONDERWIJSACHTERSTANDENBELEID IN HET KADER VAN HET UITVOERINGSPROGRAMMA BREDE DOELUITKERING SOCIAAL/GROTE STEDENBELEID 2007-2009
9. VASTSTELLING VAN DE BIJDRAGE 2005 AAN DE GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING MUZIEKCENTRUM ZUID-KENNEMERLAND

De VOORZITTER: Bij dezen vastgesteld.

BESPREEKPUNTEN

12. KREDIETAANVRAAG ONTWERP EN UITVOERING PROJECT TWEE NIEUWE VMBO-SCHOLEN

Mevrouw LODEWEEGS: Op de weg naar de nieuwbouw voor twee VMBO-scholen in Haarlem brengt deze kredietaanvraag ons weer een stap verder. De PvdA-fractie ondersteunt dit van harte. Wij zijn en blijven voorstander van goede, toekomstbestendige nieuwbouw voor leerlingen, die voor een groot deel dit onderwijs volgen, praktijklokalen die aangepast zijn aan de eisen van de tijd, het kunnen maken van keuzes voor een beroep dat de leerlingen kunnen en willen leren in een enthousiasmerende schoolomgeving. Wij gaan voor het beroepsonderwijs in een moderne jas, zo staat het letterlijk in ons verkiezingsprogramma. Wij zijn blij dat deze nieuwbouw daar een stuk aan toevoegt. Een school, niet als opbergplaats, maar als visitekaartje. In de commissie is uitgebreid stilgestaan bij alle punten rondom de locatiekeuze, financiën, woningbouw, verkeersveiligheid en het mogelijk risico van het Pim Mulier. De wethouder heeft onze vragen in de commissie afdoende beantwoord. Een belangrijk punt wil ik echter ook in de raad benadrukken. Wij zijn blij met de nieuwbouw, maar de verkeersveiligheid is een must. In de commissie hebben we hierover gesproken. In het raadsstuk staat hierover alleen dat er naast de groepen die er zijn, een infrastructuurwerkgroep is, waarin gesproken wordt over veilige bereikbaarheid. Er is een actiegroep die zegt dat de verkeersontsluiting onoplosbaar is. Zo zie ik het niet, maar ik wil graag van de wethouder horen welke afspraken er rondom de verkeersveiligheid liggen en wat er gebeurt als die niet gegarandeerd kan worden.

Mevrouw ÖZOĞUL-ÖZEN: Ook wij hebben in de commissie uitvoerig over dit onderwerp gesproken. Wij juichen de bouw van twee VMBO-scholen toe, maar net als de PvdA-fractie hebben wij een aantal vragen over de verkeersveiligheid. De wethouder is daarop ingegaan tijdens de commissie, maar wij willen nogmaals een toelichting. Het

raadsstuk is gekoppeld aan het Pim Muliersportpark dat pas over een aantal weken in de raad komt. Wat zijn de consequenties als het nu wordt aangenomen?

De heer HAGEN: Ook de VVD-fractie stemt met vreugde in met deze kredieten. Het is goed dat deze scholen gebouwd worden.

Mevrouw VAN ZETTEN: Vorige week heeft de heer Rutten, uw fractieleider in de Tweede Kamer, aangegeven dat de VVD-fractie zich ernstig zorgen maakt over de steun die zij in het verleden heeft gegeven aan de schaalvergroting in het onderwijs. Hoe ziet u in dat licht uw vreugd over de bouw van deze twee grote vmbo-scholen in Haarlem?

De heer HAGEN: De VVD-fractie in Haarlem is erg blij dat deze scholen gebouwd worden. Als u wilt weten hoe de heer Rutten erover denkt, dan moet u de heer Rutten bellen.

De heer DE VRIES: Maar dat is toch uw grote leider en u luistert toch wel naar uw leider?

De heer HAGEN: Zeker, maar geef de keizer wat des keizers is. Ik laat de landelijke politiek aan de heer Rutten en ik beperk me tot het Haarlemse. Hier in Haarlem is de VVD-fractie heel tevreden met de bouw van twee nieuwe vmbo-scholen. In een opmaat naar de kadernota toe wil ik naar voren brengen dat de structuur van de financiering voor een belangrijk deel steunt op de verkoop van de bestaande locaties die worden afgestoten. In het verleden heeft de raad gezegd dat de gelden die daarvoor bestemd zijn één op één doorgesluisd worden naar onderwijshuisvesting. Wij, in ieder geval de VVD-fractie, deden dat met bedragen in ons achterhoofd. We hebben toen al opgemerkt dat een dergelijke afspraak er niet toe moet leiden dat er scholen gebouwd worden met gouden dakgoten. Als we nu naar het strategisch huisvestingsplan 2007 kijken, dan vinden wij dat het plafond op dit moment bereikt is. Als er meer gelden vrijkomen uit de verkoop van locaties, die boven de kosten uitgaan van het strategisch huisvestingsplan, dan zou over die gelden een nieuwe discussie in de raad moeten plaatsvinden. Ik wil geen voorschot nemen op de uitkomst van die discussie, maar ik zou er wel over willen discussiëren.

Mevrouw KOPER: Volgens mij hebben we in de commissie Samenleving geconcludeerd dat dit een discussie voor de kadernota is.

De heer HAGEN: Daarom zei ik ook dat het als opmaat voor de discussie over de kadernota bedoeld is. Wij steunen dit voorstel van harte en zien met verlangen uit naar de dag waarop de deuren van de scholen opengaan.

Mevrouw DE JONG: Vmbo-scholen zijn erg belangrijk, want veel leerlingen in Haarlem gaan naar dit soort onderwijs. Vandaar dat wij heel tevreden zijn dat er nieuwbouw wordt gepleegd. De zorgen over de verkeersveiligheid die in de raad worden genoemd, delen wij. Er was zojuist al een kort debat over de mate van kleinschaligheid. Ook de GroenLinks-fractie geeft de heer Rutten een pluim voor zijn spijtbetuiging over de bouw

24 mei 2007

219

van grote scholen in het verleden. Het is jammer dat de VVD-fractie van Haarlem nog niet tot dit inzicht is gekomen.

De heer HAGEN: Heeft u kennisgenomen van de schaal waarover de heer Rutten het had?

Mevrouw DE JONG: Hij heeft het over scholen van 1200 tot 2000 leerlingen. Het gaat hier om een school van 1200 leerlingen.

De heer HAGEN: Dat is dus de ondergrens.

Mevrouw DE JONG: Dat neemt niet weg dat de GroenLinks-fractie zich zorgen maakt over de grootschaligheid. Wij kunnen ons voorstellen dat ook een ondergrens bij een verkeerd gebouw een te grootschalige school oplevert, maar wij vertrouwen erop dat de school zodanig wordt ingericht dat er kleinschalige units zijn. Wij vragen de wethouder of hij erop wil toezien dat de vmbo-scholen in Haarlem op die manier gebouwd worden.

De heer HAGEN: Mevrouw De Jong, ik vind dat u heel handige politiek bedrijft, maar u eist iets voor u op wat alle partijen tijdens de commissiebehandeling hebben gezegd, namelijk dat er binnen de scholen kleinschalige units moeten komen.

De heer VISSER: De CDA-fractie sluit zich volledig aan bij de PvdA-fractie en ook bij wat anderen in meer of mindere mate hebben aangevuld. Wat het laatste debat betreft, heeft de heer Hagen gelijk. Onder andere de CDA-fractie heeft gepleit voor kleinschalige units. De wethouder heeft in de commissie toegezegd dat de ontwerpen zodanig zullen zijn dat er binnen de twee grote scholen kleinschaligheid ervaren wordt.

Mevrouw VAN ZETTEN: Het gaat om een categorale school, waar 1200 leerlingen met hetzelfde lesniveau bij elkaar zitten. Dat is gewoon een grote school.

De heer VISSER: Voorzitter, ik ga niet de commissiebehandeling opnieuw doen. Het is een grote school, vergeleken met andere cijfers. De toezegging van de wethouder dat er rekening gehouden wordt met clustering is voor ons voldoende. Tegenover de grootschaligheid staan vele andere voordelen, zoals de PvdA-fractie heeft aangegeven. Wij zijn dus innig tevreden. De overige opmerkingen op dit gebied maak ik bij punt 13.

Mevrouw VAN ZETTEN: Schaalvergroting zal tot efficiency en grotere kwaliteit leiden. Dat is de hoop van ons allemaal, maar wat komt er in de praktijk van terecht? Dat zullen we nog zien. In Wageningen is er een massale vechtpartij tussen leerlingen van fusiescholen uitgebroken. In Haarlem kan dat natuurlijk anders uitpakken en u bent allemaal vol vertrouwen. De D66-fractie maakt zich echter zorgen over deze ontwikkeling in Haarlem. Gek genoeg denkt men ook anders in de Tweede Kamer. De heer Rutten is afgelopen week in het nieuws geweest en de SP-fractie is nooit voor schaalvergroting geweest. De PvdA-fractie heeft op momenten haar twijfels geuit over de manier waarop het onderwijs de afgelopen jaren is ingericht, met name bij grote fusies in het onderwijs. Haarlem gaat echter gewoon verder.

De heer ELBERS: Dan heeft u toch niet goed naar de discussies in de commissie geluisterd, waarin wij gewezen hebben op de andere onderwijsvormen dan twintig jaar geleden, waardoor zaken op een geheel andere wijze georganiseerd kunnen worden. Op een bepaalde schaal kunnen middelen en personeel beter in gezet worden, maar dat wil

niet zeggen dat daarmee geen kleinere eenheden binnen een grote school gemaakt kunnen worden. Wat is dat nou voor onzin?

Mevrouw VAN ZETTEN: Nou, mijnheer Elbers, u bent vol vertrouwen. Uw positie is tegenwoordig, nu u in de Haarlemse regering zit, natuurlijk anders, dus ik begrijp best dat u nu wat genuanceerder naar deze ontwikkelingen in het onderwijs wilt kijken.

De heer VISSER: Mevrouw Van Zetten, u kunt refereren aan vervelende cijfers in het Haarlemse onderwijs omtrent gedrag en dergelijke.

Mevrouw VAN ZETTEN: Ik heb niet gerefereerd aan Haarlemse cijfers, want de fusie moet nog plaatsvinden. De D66-fractie maakt zich in ieder geval zorgen. 023 wordt toch een groot, massaal gebouw aan een drukke weg. De stedelijke eisen hebben de school op een kleinere ruimte gedwongen dan oorspronkelijk de bedoeling was. De wens van de school was eerst 12.000 m², wat uiteindelijk 8800 m² geworden. Dat is 7,3 m² per leerling. Laatst sprak ik een ambtenaar die voor een kantoorflat 25 m² per werknemer een mooie ruimte vond. Dat geeft aan hoe wij met onze vmbo-leerlingen omgaan. Een prachtige nieuwe school, maar wel heel weinig ruimte per leerling aan de drukke Schipholweg.

De heer VRUGT: Hoewel ook de Axielijst geen voorstander is van grote leerfabrieken, maar juist voor kleinere scholen en het wrang is om juist nu te moeten constateren dat Haarlem alles concentreert op twee grote locaties, terwijl men ook landelijk gelukkig terugkomt van de trend tot schaalvergroting, lijkt het ons niet redelijk of verantwoordelijk om in dit stadium de plannen tegen te houden. We kunnen slechts de wens uitspreken dat leerlingen straks niet verpletterd of ondergesneeuwd raken in de grootschaligheid van deze opzet. Daarom wil ik de vurige wens uitspreken dat voor de leerlingen die extra zorg en aandacht nodig hebben de mogelijkheid van apart speciaal onderwijs overblijft. Concreet hopen wij dat, wanneer de opbrengst van de te verkopen locaties dusdanig gunstig uitvalt, de gebouwen aan de Korte Verspronckweg niet verkocht hoeven te worden, maar in gerenoveerde staat onderwijs kunnen bieden aan de betreffende doelgroepen. De wens voor dit speciaal onderwijs wordt gedeeld door de directieleden van de onderwijsinstellingen en wij willen dit graag ter overweging aan de overige fracties meegeven.

Mevrouw DE JONG: Wij hebben daar in de commissie ook op gewezen, dus wij staan daarachter.

De heer DE VRIES: Wij hebben geen vragen en gaan akkoord met het stuk.

De heer VREUGDENHIL: Het gaat om een groot bedrag, 57.730.000 euro, dus wij zullen hier toch wat over zeggen. Wat de vmbo-scholen betreft, delen wij de opmerking dat er veel leerlingen op een plek aan de slag gaan. Wij pleiten er daarom voor om zoveel mogelijk kleinschalige en nuttige pedagogische zaken in het programma en de schoolaccommodaties te verwerken. De opbrengsten die nodig zijn om deze school te financieren, komen gedeeltelijk uit de verkoop van andere scholen. Wij zijn blij dat die

24 mei 2007

221

ontwikkeling zo gaat dat de opbrengsten een vrij aardig bedrag worden. Er staat een interessante opmerking op pagina 4 van het raadsvoorstel over overschrijdingen. Bij een overschrijding van meer dan 5% komt de gemeente weer in beeld. Ik zou u willen adviseren om uw best te doen te vermijden dat de gemeente bij extra kredieten in beeld zal komen. Als daar wel sprake van zou zijn, dan vragen wij u om daarover zo snel mogelijk in contact te treden met de gemeenteraad.

Wethouder DIVENDAL: Allereerst dank voor de steun die ook in de commissie is gegeven aan dit voorstel. Ik denk dat het goed is om op een aantal specifieke punten in te gaan. In de commissie is duidelijk aan de orde gekomen dat het onderwerp te belangrijk is om als hamerstuk af te doen. Ik ben het daar van harte mee eens. Het gaat om onderwijs en leerlingen die jarenlang door de gemeente ondergewaardeerd zijn. Daarom is het goed dat de gemeente laat zien dat zij wil investeren in de toekomst. Dat wordt gedaan door de leerlingen onderwijsgebouwen aan te bieden, waarop de docenten, ouders en leerlingen trots kunnen zijn. Op de dag van de leerplicht was ik op een basisschool, waar ik aan de leerlingen vroeg naar welke school zij gaan. Veel leerlingen gaan naar het Sterrecollege en een van die leerlingen dacht jarenlang dat het een gevangenis was. Dat is niet het beeld dat je wenst dat leerlingen van hun scholen hebben. Ik zal ingaan op het onderwijsconcept van kleinschaligheid. Uit de discussie tussen de VVD-, D66- en GroenLinks-fractie werd duidelijk dat schaalgrootte verschillend interpretabel is. De discussie over te grote scholen is voortgekomen uit de vorming van ROC's, waarbij op een gegeven moment sprake was van scholen met 4000 tot 7000 leerlingen.

De heer HAGEN: Wij hebben zojuist de toespraak van de heer Rutten bekeken. Daarin is geen enkele aanduiding van leerlingenaantallen gegeven. Zijn opmerking sloeg op bureaucrativering bij grote scholen en dat is een volstrekt ander onderdeel van de problematiek dan wat u net probeerde te zeggen.

Wethouder DIVENDAL: Het college is het eens met de heer Hagen en de heer Rutten. Bij de vmbo-scholen gaat het erom dat er een zekere boven- en ondergrens nodig is om fatsoenlijk onderwijs te kunnen aanbieden. Mevrouw Lodeweegs wees terecht op het feit dat het hier om praktijkonderwijs gaat. Om als school fatsoenlijk praktijkonderwijs aan te bieden in goede praktijklokalen, is een zeker volume leerlingen nodig. De scholen van 950 en 1200 leerlingen voldoen daaraan. Met het oog op schooluitval gebeurt het momenteel te vaak dat een leerling op een school zonder breed programma-aanbod na een jaar of 2 erachter komt dat hij de verkeerde keuze heeft gemaakt. Dergelijke leerlingen maken zelden de overstap naar een andere school, want dat is voor een leerling van 13, 14 jaar een erg grote stap. Die leerlingen blijven hangen op een school, waar zij niet het juiste programma aangeboden krijgen. Dat is een kwestie waar ook de scholen op gewezen hebben. Daarom vinden de scholen het leerlingenaantal verantwoord. Het gaat erom dat er binnen de scholen gezorgd wordt voor kleinschalig werken. Dat betekent dat de scholen moeten kiezen voor een werkwijze, waarbij het niet kan voorkomen dat leerlingen anoniem rondlopen. Binnen de school zullen dus leerpleinen, leereenheden van 120 tot 150 leerlingen gecreëerd worden, met een vast aantal docenten, zodat de leerlingen geborgenheid ervaren. Ik deel de visie dat dit speciale aandacht nodig heeft. Zowel in de architectonische uitwerking en de inrichting van de school als in het onderwijs komt dat terug. Wat de verkeersveiligheid en de openbare ruimte betreft, geldt dat wij ons zullen laten adviseren door deskundigen. Politie, brandweer en verkeersdeskundigen hebben de situatie beoordeeld. Afgelopen dinsdag hebben wij een gesprek gehad met de actiegroep rondom het Badmintonpad. Hoewel de actiegroep principieel tegen de locatiekeuze is, hebben wij afgesproken dat we contact zullen houden over de inrichting van de openbare ruimte en de bouwplannen. Ik heb tegen de actiegroep

gezegd dat ik hoop haar te kunnen overtuigen dat er goede oplossingen komen. De opmerkingen zijn gehoord en zullen meespelen bij de inrichting en uitwerkingsplannen. Er zijn goede oplossingen, zoals het scheiden van wegen voor langzaam verkeer en snel verkeer. Daar zijn allerlei goede afspraken over te maken, ook met de buurt zelf. De mensen zijn bereid om, ondanks hun principiële bezwaren, met mij en de betreffende ambtenaren daar verder vorm aan te geven in de uitwerking van de plannen.

Mevrouw DE JONG: Wethouder, u heeft het nu over het Badmintonpad, maar onze zorg gaat ook uit naar 023, met name de fietsroutes.

Wethouder DIVENDAL: Ik zal daar zo op ingaan. De SP-fractie vraagt naar de koppeling met Pim Mulier. Er ligt een verzoek bij het presidium om de hele discussie rond het Pim Mulierstadion af te ronden in de week van de kadernota. Wij hebben de voorstellen zo compleet gemaakt dat we er vertrouwen in hebben dat we dat aan u kunnen voorleggen, mede gelet op de discussie zoals die heeft plaatsgevonden in de gecombineerde commissie Samenleving en Ontwikkeling en de financiële vragen van de commissie Bestuur. Wij denken dat die in juni wordt afgerond, zodat het past in de besluitvorming over de vmbo-scholen. De VVD-fractie heeft een paar opmerkingen gemaakt over de structuur van de financiering. De discussie daarover wordt gevoerd bij de kadernota, maar ook nu al geldt dat ik me door mijn collega's in het college gesteund voel, die vanuit ruimte, ontwikkeling, zorg voor extra groepen en veiligheid meekijken met dit onderwerp. Er ligt een afspraak dat er voor de manier waarop wordt omgegaan met de locaties niet alleen een zo hoog mogelijke opbrengst voor de scholen leidend mag zijn. Er zitten opgaven bij voor sociale woningbouw en monumentenbehoud, dus de discussie kan nooit alleen geleid worden door de vragen over de financiering van onderwijshuisvesting.

De heer HAGEN: Dat was niet het portee van de opmerkingen van de VVD-fractie. Er zou een bepaald plafond aan de opbrengsten zitten. Het gaat erom dat er over de meeropbrengsten, ongeacht of die tot stand zijn gekomen door een andere invulling dan alleen maximalisering van de opbrengsten, gepraat wordt.

Wethouder DIVENDAL: U moet zich realiseren dat het wel met elkaar te maken heeft. Het plafond zit namelijk ook al in de programma's van eisen die je stelt voor de achterblijvende locaties.

De heer ELBERS: Het gaat hier ook om de meerwaarde die boven de prognoses van de afspraken die de raad in 2004 heeft gemaakt, gaat. Er is toch afgesproken dat de raad over de overblijvende middelen kan beschikken? De raad zal dan ongetwijfeld besluiten dat het voor volkshuisvesting of peuterspeelzalen ingezet moet worden, maar het is aan de raad.

De heer HAGEN: Ik moet de heer Elbers hierin corrigeren. Het lastige is dat we die afspraak niet gemaakt hebben. We hebben de onbeperkte afspraak gemaakt dat alles wat vrijkomt uit gebouwen één op één naar onderwijshuisvesting gaat. Ik ben blij dat u het

24 mei 2007

223

met me eens bent dat we nu een moment raken dat we nog eens moeten discussiëren of die beslissing houdbaar is.

De heer ELBERS: Mijn informatie is wat anders. U kunt het vinden in de inleiding van het strategisch huisvestingsplan, waarin de begrenzing van de prognoses uit 2004 genoemd staat.

De VOORZITTER: Daar kunnen we naar kijken, maar misschien beter op een ander moment.

Wethouder DIVENDAL: Laten we die discussie voeren op het juiste moment, rekening houdend met de besluiten die over dit onderwerp genomen zijn. Het is breder en complexer dan we nu doen vermoeden. De laatste paar vragen gaan over de locatie 023. Ik heb het gevoel dat er bij mevrouw Van Zetten het misverstand blijft bestaan dat de leerlingen daar minder ruimte per leerling krijgen. Dat is niet zo. De voetprint waarop gebouwd wordt en het aantal verdiepingen worden door elkaar gehaald. De leerlingen komen niet in kleine klassen of studiezalen terecht.

Mevrouw VAN ZETTEN: Dat begrijp ik best en ik heb inmiddels ook begrepen dat het speelplein op het dak komt.

Wethouder DIVENDAL: U suggereerde dat er per leerling minder ruimte is op die scholen en dat is niet het geval.

Mevrouw VAN ZETTEN: Mijnheer Divendal, dat is niet het geval, want eerst was het geprojecteerd op twee locaties. Het is allemaal in elkaar geschoven en het is veel compacter geworden dan de oorspronkelijke wens van de school. Ze hebben er dus toch op moeten inleveren.

Wethouder DIVENDAL: Ja, maar dat leidt niet tot minder ruimte per leerling. De infrastructuur rond 023 heeft speciale aandacht. Ik denk dat het goed is dat die school daar komt, omdat hiermee een verbinding wordt gelegd tussen Haarlem-Oost en Schalkwijk. Een belangrijk deel van de leerlingen is op dit onderwijs aangewezen en zou anders verstoken blijven van een goede locatie.

Mevrouw DE JONG: Wethouder Divendal, nu fietst u wel snel over het onderwerp heen, want juist omdat er leerlingen vanuit Oost naar 023 gaan, moeten zij de Schipholweg oversteken. Dat is een groot probleem en dat zou ik graag heel zorgvuldig en op een goede manier opgelost zien. Het liefst wil de GroenLinks-fractie daar en zeker onder de Buitenrustbrug een fietstunnel.

Wethouder DIVENDAL: U weet dat er in het lijst van de gemeente met de provincie staat dat die er op termijn moet komen. We hebben ook de afspraak gemaakt om veel aandacht te besteden aan de oversteek tussen de Slachthuisbuurt en Schalkwijk, zodat het voor het langzaam verkeer een veilige situatie wordt. Tijdens de commissievergadering heb ik toegezegd dat er aan de zorgleerlingen binnen en buiten het regulier onderwijs veel aandacht zal worden besteed. Ik hoop dat we dit na het besluit van de raad met voortgang kunnen aanpakken. Ik verwacht dat we u voor de vakantie de voorlopige ontwerpen voor beide gebouwen en locaties kunnen laten zien en ik hoop dat we dit gauw kunnen realiseren, want de Haarlemse leerlingen hebben dit hard nodig.

Mevrouw LODEWEEGS: Ik wil de wethouder complimenteren. Ik ben blij dat de actiegroep betrokken wordt bij de verkeersveiligheid. Verder wens ik de scholen, de wethouder, het onderwijs en de leerlingen heel veel succes.

De VOORZITTER: Is er behoefte aan een tweede termijn? Nee, dan kunnen we overgaan tot besluitvorming. Iedereen steunt het als ik het zo bekijk, maar we doen het bij handopsteking. Wie steunt het voorstel? De gehele gemeenteraad, met uitzondering van de D66-fractie.

De gemeenteraad van Haarlem besluit conform het voorliggende voorstel.

13.   **BESLUIT SPORTONTWIKKELING BADMINTONPAD PARALLEL AAN
DE REALISATIE NIEUWBOUW STERRENCOLLEGE AAN HET
BADMINTONPAD**

Mevrouw VAN ZETTEN: In het voorstel is te lezen dat er appartementen kunnen worden ingepast in de vorm van een toren. In de commissie heeft de wethouder gezegd dat die toren uit het plan is geschrapt. Nu staat die toch in het raadsstuk. Ik wil graag van de wethouder horen dat die toren inderdaad uit het plan wordt gehaald.

Wethouder DIVENDAL: Er zijn vaker mensen in Haarlem die denken dat er torens komen. Ik kan het er niet uithalen, want het staat in de massastudie. Ik heb u toegezegd, en dat staat ook in de stukken, dat het om ongeveer 30 woningen gaat waarvan een derde grondgebonden zal zijn. De overige woningen zullen dus niet hoog gaan.

Mevrouw VAN ZETTEN: Nu heeft u ineens een heel ander verhaal. Het ging namelijk om tien grondgebonden woningen. Er zou misschien ruimte zijn voor appartementen in de vorm van een toren in de oksel van de Spoorweg en weet ik veel waar.

Wethouder DIVENDAL: Ik heb in de commissie ook gezegd dat er ongeveer dertig woningen komen, waarvan er tien grondgebonden zijn.

Mevrouw VAN ZETTEN: U heeft gezegd dat die toren er niet komt en nu komt u daarop terug.

Wethouder DIVENDAL: Nee, ik zeg letterlijk dat er ongeveer dertig woningen komen, waarvan tien grondgebonden. Het zal dus geen toren worden.

Mevrouw DE JONG: Waarom blijft die toren dan wel in het masterplan staan?

Wethouder DIVENDAL: De toren staat in de masterstudie. Ik kan achteraf niet zeggen dat die masterstudie niet bestaat. Daarin staat dat een toren mogelijk is, maar wij hebben besloten om daar geen gebruik van te maken.

De VOORZITTER: Wie steunt het voorstel? De hele gemeenteraad, met uitzondering van de D66-fractie.

24 mei 2007

225

De heer DE VRIES: Nee, mevrouw Van Zetten heeft wel degelijk een punt.

De VOORZITTER: Mijnheer De Vries, we gaan niet de beraadslagingen heropenen.

De heer DE VRIES: Dit is dan een stemverklaring.

De VOORZITTER: Het punt was al gesloten, mijnheer De Vries. We doen het opnieuw. Geeft u uw stemverklaring.

De heer DE VRIES: Ik vind dat mevrouw Van Zetten een uitstekend punt heeft. Dit is zeer gedetailleerd aan de orde geweest in de commissie en ik verbaas me erover hoe makkelijk de andere fracties hier overheen gaan.

De VOORZITTER: Dus u stemt tegen?

De heer DE VRIES: Uiteraard, want ik vind het antwoord van de wethouder niet 'così così'.

De heer REESKAMP: De D66-fractie had graag ingestemd, maar we vinden dat toezeggingen die de wethouder in de commissie heeft gedaan ook in de raad nagekomen moeten worden. Dat doet hij niet, dus we kunnen helaas niet instemmen.

Wethouder DIVENDAL: Sorry, maar u legt mij iets in de mond wat niet klopt. Ik zeg letterlijk dat er geen toren komt. Ik weet niet hoe ik het anders duidelijk moet maken.

De heer VRUGT: Ik vind het voor die plek jammer dat er geen toren komt, want dan had je wat meer woningen gehad.

De VOORZITTER: Geen stemverklaringen meer? Wie steunt het voorstel? De hele gemeenteraad, met uitzondering van de D66-fractie en Partij Spaarnestad.

De gemeenteraad van Haarlem besluit conform het voorliggende voorstel.

HAMERSTUKKEN MET STEMVERKLARING

10. VOORLOPIG ONTWERP EN DUURZAAMHEID GEMEENTELIJKE KANTOREN

Mevrouw HOFFMANS: De GroenLinks-fractie is hartstikke blij dat de duurzaamheidsmaatregelen terug zijn in het nieuwe plan voor het stadskantoor. We willen de wethouder dan ook bedanken voor zijn inspanningen en de raad voor haar brede steun. We hebben op nog een punt gelijk gekregen, namelijk dat een nieuw stadskantoor niet alleen duurzaam moet zijn, maar ook duur is.

De heer REESKAMP: We sluiten ons bij de GroenLinks-fractie aan, behalve bij het laatste. Alle lof voor de wethouder dat hij zijn beloftes is nagekomen. We wensen hem veel succes bij de verdere realisering.

De VOORZITTER: Dat waren de stemverklaringen? Dan gaan we het nu vaststellen. Aangenomen.

De gemeenteraad van Haarlem besluit conform het voorliggende voorstel.

11. SCENARIOKEUZE HUISVESTING SPAARNELANDEN N.V.

Mevrouw EIKELLENBOOM: De VVD-fractie steunt het voorstel van het college voor de nieuwbouw van het Spaarnelanden aan de Ingenieur Lelieweg van harte. Toch willen wij hier nog twee punten benadrukken, die door de wethouder tijdens de commissiebehandeling toegezegd zijn. Dat is ten eerste dat eventuele nieuwbouw geen breekpunt mag vormen voor de onderhandelingen over fusie met een andere partner, bijvoorbeeld De Meerlanden. Ten tweede mag de nieuwbouw absoluut niet leiden tot een hoger tarief voor de afvalinzameling, want wij vinden een lastenverzwaring voor de bewoners en ondernemers van Haarlem vanwege een eventuele nieuwbouw onacceptabel. Sterker nog, wij verwachten een mogelijke tariefverlaging, aangezien in het stuk gesproken wordt over efficiëntere bedrijfsvoering en lagere huisvestingskosten. De VVD-fractie zal het college strikt houden aan deze twee toezeggingen.

De heer PEN: Wij willen het college complimenteren het binnenhalen van een subsidie van 722.000 euro van de provincie. Dit is een bewijs van wat je kunt doen met een slimme subsidie strategie en een visie. Ga zo door.

De heer REESKAMP: Anderhalf jaar geleden is dit punt ook aan de orde geweest. Toen vond de D66-fractie dat er een pas op de plaats gemaakt moest worden. Nu er duidelijkheid is over de doorstart van Spaarnelanden, moeten we investeren. Wij staan daarom vierkant achter dit voorstel.

De heer ELBERS: Complimenten. Ik ben blij met de toezegging in de commissie dat de rekening voor de burgers niet hoger zal worden.

De VOORZITTER: Dan is het hiermee afgedaan.

De gemeenteraad van Haarlem besluit conform het voorliggende voorstel.

MOTIE VREEMD AAN DE ORDE VAN DE DAG

“De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering bijeen op 24 mei 2007,

overwegende dat:

- Haarlem de regie voert over de Veiligheidsregio Kennemerland;
- er hard gewerkt wordt de organisatie van de HulpverleningsDienst Kennemerland (HDK) hiervoor klaar te maken;
- de veiligheid van onze regio en daarmee van Haarlem zeer gebaat is bij een goed functionerende veiligheidsregio;
- de brandweerorganisatie in Haarlem tegen een aantal knelpunten oploopt, die het functioneren van de veiligheidsregio onder druk kunnen zetten;

24 mei 2007

227

- Haarlem een verkeerd signaal afgeeft als regisseur van de Veiligheidsregio als zij niet in staat is op zeer korte termijn knelpunten als gevolg van ‘achterstallig onderhoud’ binnen de eigen brandweer op kan lossen;

- de veiligheid van Haarlem niet mag leiden onder de krappe financiële situatie van Haarlem,

draagt het college op:

Voor de behandeling van de kadernota in de raad te komen met (financiële) voorstellen wat ervoor nodig is om de brandweerorganisatie op zeer korte termijn in zijn geheel op het noodzakelijke niveau te krijgen. Uitgangspunt hierbij is dat rekening wordt gehouden met de Rijkscongruentie en Haarlem alleen investeert in zaken die zijn aan te merken als ‘achterstallig onderhoud’

en gaat over tot de orde van de dag.”

De heer CATSMAN: De motie heeft bij de stukken gezeten, dus iedereen heeft daar kennis van genomen. Het gaat hierbij om veiligheid en duidelijkheid, twee begrippen die nauw met elkaar verbonden zijn. Een aantal weken geleden kregen wij een brief van portefeuillehouder Brandweer, waar je werkelijk de financiële schokzenuwen van zou krijgen, maar de brief was wel duidelijk. Daar moet je dan ook van op aan kunnen. Tijdens de vergadering kregen wij echter een ambtelijk memo, waarin een geheel ander bedrag werd genoemd en een aantal zaken op pm werd gezet of nog moest worden afgewogen binnen het investeringsprogramma. Daar slaat dan weer de onduidelijkheid toe. Waar zijn we aan toe? Klopt de brief van de portefeuillehouder of het ambtelijk memo? Ondertussen lijkt het erop alsof we deels alweer op onze wenken worden bediend, want ik zag op de agenda van de commissie Bestuur een kredietaanvraag staan voor het verdere achterstallig onderhoud aan de kazerne. Er liggen echter nog een aantal zaken uit het memo die niet stroken met de brief van de portefeuillehouder. Wij zouden daar op zo kort mogelijke termijn duidelijkheid in willen zien en voor de rest verwijs ik naar de motivatie in de motie, zoals die is uitgedeeld.

De VOORZITTER: Ik wil een opmerking over de procedure maken en dan het woord geven aan de wethouder Financiën. De brief die ik als portefeuillehouder aan de raad gestuurd heb, was nog niet voorzien van commentaar van het college en daar werd door het college ook nog niet in aangegeven wat wel en wat niet overgenomen zou worden. Dat kwam doordat er een hele kwaliteitsspanne was tussen het overleg met de brandweer en het opstellen van de brief. Vervolgens is er een goed overleg geweest over de aangereikte knelpunten. Dat heeft geresulteerd in het plan van aanpak, waarvan zowel het gemeentebestuur als de brandweer van mening is dat die tot goede resultaten zal leiden en dat de geconstateerde problemen kunnen worden opgelost. Dat is later vastgelegd in een memo en dat zou verwerkt moeten worden in de kadernota, maar dat is primair de verantwoordelijkheid van de wethouder Financiën.

De heer VAN VELZEN: De brief, zoals u van de portefeuillehouder heeft gekregen, bevat een opsomming van wat er volgens de brandweer en de organisatie nodig zou zijn. Daarin zit rijp en groen door elkaar, omdat het daar gaat om investeringen die nodig zijn om de organisatie op peil te houden, maar het gaat bijvoorbeeld ook om gelden die nodig zijn om de **erfelooproblematiek** of de roosterproblematiek aan te pakken. Dat heeft niks met veiligheid te maken. Alles wat qua financiën en investeringen nodig is om de

veiligheid van Haarlem op peil te houden, zit in de kadernota en als het als pm geraamd is, dan wordt het een keer in de begroting meegenomen.

De VOORZITTER: Daarmee is uw motie overgenomen.

14. SLUITING

De VOORZITTER: Verder niets meer aan de orde? Dan sluit ik de vergadering om 21.10 uur, onder dankzegging voor uw inbreng.

Vastgesteld in de vergadering van 7 juni 2007.

De griffer,

De voorzitter,

mr. B. Nijman

mr. B.B. Schneiders